

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA POLGÁRI KOLLÉGIUMA

1/2004. (VI. 17.) SZÁMÚ KOLLÉGIUMI AJÁNLÁSA A HIBÁS TELJESÍTÉS EGYES JOGÉRTELMEZÉSI KÉRDÉSEIRŐL

- I. **A hibás teljesítésből eredő jogai gyakorlása érdekében a jogosultat terheli a bizonyítási kötelezettség, hogy a hiba oka a teljesítés időpontjában a szolgáltatott dologban megvolt.
A kötelezettet terheli a bizonyítási kötelezettség, hogy a jogosult a hibát a szerződéskötés időpontjában ismerte vagy azt ismernie kellett – a teljesítéskori hibára ésszerűen számíthatnia kellett -, és ezért hibás teljesítés nem történt. Ennek eredményes bizonyítása esetén a kötelezett a hibás teljesítés valamennyi jogkövetkezménye – a szavatosság, a hibás teljesítéssel okozott kár megtérítése és a jótállás – alól egyaránt mentesül.**
- II. **A jótállási idő alatt, továbbá fogyasztói szerződés esetén a teljesítéstől számított 6 hónap alatt felismert és kifogásolt hibák miatt a kötelezettet terheli a bizonyítási kötelezettség arra nézve, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett. A bizonyítási teher megfordítása a határidőn belül - a hibás teljesítés tényét illetően – a hibás teljesítéssel okozott kárért való felelősség körében is irányadó.**
- III. **Fogyasztói szerződés esetén a teljesítéstől számított 6 hónap alatt a fordított bizonyítási teher nem érvényesül, ha e vélelem a dolog természetével – így különösen szakmailag várható eltarthatóságával, használhatóságával, élettartamával -, továbbá a hiba jellegével összeegyeztethetetlen (például gyorsan romló dolgok).**
- IV. **A fogyasztó a hibás teljesítésből eredő szavatossági igényét a fogyasztói szerződés teljesítésétől számított két éves elévülési határidő alatt érvényesítheti, kivéve, ha a dolog használhatóságának**

legkisebb időtartamát hatósági előírás vagy kötelező műszaki előírás határozza meg, és ez két évnél rövidebb (kötelező alkalmassági idő). Ha a fogyasztó a szavatossági igényét menthető okból a két éves elévülési határidő alatt nem tudja gyakorolni, szavatossági jogait az elévülés nyugvásának szabályai szerint legfeljebb a teljesítéstől számított három éves – vagy ha a kötelező alkalmassági idő ennél hosszabb, az így megállapított – jogvesztő határidőn belül érvényesítheti.

I n d o k o l á s

A fogyasztói adásvételről szóló 1999/44/EK. irányelvet a Ptk. módosításáról szóló 2002. évi XXXVI. törvény ültette át a magyar jogba. Az új szabályok 2003. július 1. napján léptek hatályba, a rendelkezéseket a hatálybalépést követően kötött szerződésekre kell alkalmazni. A törvénymódosítás a bírói gyakorlat alakulása szempontjából több jogértelmezési problémát vetett fel.

I. A 2002. évi XXXVI. törvény 7. §-ával megállapított, beiktatott Ptk. 305/A. § /1/ bekezdése értelmében, ha a jogosult a hibát a szerződéskötés időpontjában ismerte, vagy azt ismernie kellett, a kötelezett mentesül a szavatossági felelősség alól.

A rendelkezés megfogalmazása miatt jogértelmezési kérdésként felmerülhet, hogy a kellékszavatossági felelősség alóli mentesülés – a kártérítéshez hasonlóan – ex culpatios kimentést jelent-e, továbbá az is, ha a kötelezett bizonyítja a hiba ismeretét, akkor szűkebben csak a szavatossági felelősség alól mentesül, vagy pedig a hibás teljesítés más jogkövetkezményei alól is.

A felvetett kérdés megválaszolása a bizonyítási teher alakulásának értelmezésével áll összefüggésben. A hibás teljesítés körében ugyanis a bizonyítási teher szabályozásának anyagi jogi jelentősége és kihatása van. A főszabály a Pp. 164. § /1/ bekezdésével összhangban az, hogy a hibás teljesítés tényét az ezt állító jogosultnak kell bebizonyítania: a jogosultat terheli a bizonyítási kötelezettség, hogy a hiba oka (akár rejtetten) a teljesítés időpontjában a szolgáltatott dologban megvolt. A releváns időpont a teljesítés időpontja, hiszen a szerződésszegés a hibás teljesítésben áll. Meghatározott esetekben a bizonyítási teher megfordul, és a kötelezettet terheli a bizonyítás, hogy nem történt hibás teljesítés. Anyagi jogi

szempontok vezérlik, hogy a bizonyítási teher mikor, mely esetekben és miért fordul meg.

A hibás teljesítés, mint szerződésszegés nem elsősorban a materiális értelemben vett hibás dolgot (terméket) jelenti, hanem azt, hogy adott szerződés keretei között valamelyik fél vállalt szolgáltatása nem felel meg a törvényben előírt vagy a szerződésben külön meghatározott minőségi követelményeknek. A hibás teljesítés jogi kategória: lehetséges, hogy a dolog köznapi értelemben „hibás”, a szerződés keretei között még sincs hibás teljesítésről szó, mert például a felek éppen a hibás dolog vételében állapodtak meg, mint ahogy előfordulhat az is, hogy az egyébként kifogástalan minőségű dolog a szerződésben külön kikötött többlettulajdonságoknak, megrendelői igényeknek nem felel meg, ezért jogi értelemben a teljesítés hibás.

A vélelem az, hogy a jogosult a rendeltetésszerű használatra alkalmas, hibátlan dologhoz kíván hozzájutni. A bizonyítási kötelezettsége ezért arra irányul, hogy a szolgáltatott dologban a rendeltetésszerű használatát érintő, köznapi értelemben vett hiba van. Ha ezt a jogosult bizonyítja, a kötelezett ellenbizonyítással élhet: a köznapi értelemben vett „hiba” nem minősül egyúttal hibás teljesítésnek. Azért nem, mert a felek a hibás (értékcsökkent, fogyatékos, használt stb.) dolog teljesítésében állapodtak meg. A kötelezett tehát bizonyíthatja, hogy a jogosult a dolog hibáját a szerződéskötéskor már ismerte, más szóval tudott a dolog hibájáról.

Ha a kötelezett e bizonyítási kötelezettségének eleget tesz, a szavatossági felelősség alól mentesül. A kimentés azonban azért látszólagos, mert a jogosult a szerződéssel a „hibás” dologra szerzett jogot, a hiba ellenére a szerződés tartalmának megfelelő teljesítés történt. A törvény nem a minőséghibát, hanem a hibás teljesítést szankcionálja. A kötelezett valójában nem a hibás teljesítés egyik jogkövetkezménye alól menti ki magát, hanem azt bizonyítja, hogy nem történt jogi értelemben vett hibás teljesítés, ezért nemcsak a szavatosság, hanem a hibás teljesítés bármely más jogkövetkezménye alól is mentesül.

A módosított törvényszöveg a kötelezett kimentési lehetőségét az „azt ismernie kellett” fordulattal egészítette ki, a kimentési lehetőséget ezáltal – a korábbi törvényszöveghez kapcsolódó bírói gyakorlathoz képest – határozottan és célzatosan kiszélesítette, tágította.

Másfelől a fordulat beiktatása egyáltalán nem jelenti azt, hogy a jogosultnak a szerződés megkötésének időpontjában a szolgáltatás tárgyát illetően megvizsgálási kötelezettsége keletkezne. A szerződés megkötése a felek akaratának találkozását,

a konszenzust, a megállapodás létrejöttét jelenti. A felek szerződéskötés kori megállapodása határozza meg a szerződés tartalmát, a szolgáltatást és annak minőségét is, amelyhez képest megállapítható, hogy a köznapi értelemben vett esetleges „hiba” jogi értelemben hibás teljesítést eredményez vagy sem, mert a felek esetleg éppen abban állapodtak meg. A szerződés megkötésekor jogi értelemben olyan felajánlott szolgáltatás, amelyet meg kellene vizsgálni nem létezik még akkor sem, ha a szolgáltatás tárgya a szerződéskötés kor már rendelkezésre áll. A jogosultat nem a szerződés megkötésekor terheli megvizsgálási kötelezettség, a jogosult arról köteles meggyőződni, hogy a teljesítés – a létrejött szerződés tartalmához képest – megfelelő-e (Ptk. 283. § /1/ bekezdés). Megjegyzendő, hogy a fogyasztói adásvételről szóló irányelv a fogyasztót még a teljesítéskori megvizsgálási kötelezettség alól is mentesíti; az irányelv átültetése folytán a módosított törvényszövegbe iktatott „azt ismernie kellett” fordulat úgy nem értelmezhető, hogy a jogosultnak – különösen a fogyasztónak – a szerződéskötés kor a szolgáltatás tárgyát már előzetesen az elvárható gondossággal, körültekintéssel meg kellene vizsgálnia, és azon hibák, amelyeket így felismerhetett volna a szerződéskötés kor, utóbb szavatossági igényt nem alapozhatnak meg. A kérdés ehelyett valójában az, a jogosult a szerződés létrejöttékor a hibáról tudott, vagy ésszerű eljárás mellett arról kellett-e tudnia.

A kötelezettnek azt kell bizonyítania, hogy a felek miben egyeztek meg, a jogosultnak az ésszerű (gondos) szerződéskötési eljárása esetén miről kellett tudnia a szolgáltatás minőségét illetően, vagyis: a megkötött szerződés alapján a teljesítéskor milyen szolgáltatásra kell számítania. A fordulat nem szűkíthető le a dolog szerződéskötés kori esetleges tényleges megvizsgálására, hanem annál lényegesen szélesebb kört ölel fel: a felek megállapodásának tartalmára utal, arra, hogy a jogosultnak a dolog teljesítéskori hibájára, valamilyen fogyatékoságára számítania kell, arra fel kell készülnie.

A szerződési jog általános szabályai között elhelyezett rendelkezés nemcsak adásvételre, hanem bármilyen szerződéstípusra vonatkozik. A szerződések jelentős részében – különösen a kereskedelmi szerződések esetén – pedig a szerződés megkötésekor még nincs is vizsgálható szolgáltatás (dolog), mivel azt a kötelezett később szerzi be vagy készíti el (például szállítási, vállalkozási, mezőgazdasági termékértékesítési szerződések stb.). Más esetben az adásvétel tárgya a szerződéskötés kor ugyan már rendelkezésre áll, azonban a jogosult megvizsgálási

kötelezettsége ebből még nem következik. A kötelezett ilyen esetekben is bizonyíthatja, a jogosultnak tudomására hozta, vagy a jogosult a körülményekből tudomást szerezhetett arról, hogy a szolgáltatni kívánt dolog nem teljes értékű (például termékismertető, „kishibás” akciós felhívás, szakmai szokások, az eladó szakmai profilja). Más kérdés, hogy a gyakorlatban az adásvételi szerződés megkötése előtt a vevő a már létező, megvásárolni kívánt dolgot ténylegesen megtekinti, megvizsgálja, és ehhez képest nyilatkozik a vételi szándékáról. Gyakran ez a helyzet lakás, házasingatlan, vagy gépkocsi adásvételekor. Ilyen esetekben – amikor tehát a vevő a szerződéskötés előtt a megtekintett dolgot megvizsgálta – vélelmezni lehet, hogy azokat a hibákat, amelyeket a kellően gondos, ésszerű eljárás mellett felismerhetett (ún. nyílt hibák) „ismernie kellett”, ennél fogva a (nyílt) hiba (vélelmezett) ismeretében vette meg a dolgot, vagyis a hibás teljesítés alól a kötelezett mentesül – nincs hibás teljesítés. A megtekintett állapotban való vétel hasonló az adásvétel különös nemei között szabályozott megtekintésre vétel tényállásához: a vevő azt követően (attól függően) tesz vételi nyilatkozatot, hogy előzőleg a dolgot megtekinti és megvizsgálja. A Ptk. 371. § /4/ bekezdése ilyenkor úgy rendelkezik – a Ptk. 305/A. § /1/ bekezdésével tartalmilag összhangban -, hogy az eladó nem szavatol azokért a hibákért, amelyeket a vevő felismerhetett.

A törvényhelyben megfogalmazott elvet valójában huzamos idő óta alkalmazza a bírói gyakorlat a használt dolgok (például használt gépjárművek, lakások, házasingatlanok stb.) adásvétele körében. Az egyik bírói döntés szerint: „A hibás teljesítés, mint szerződésszegés mindig a szerződés tartalmához mérendő. Lehetséges, hogy a megvásárolt dolog fogyatékoságát a vevő ismeri, ilyen esetben utóbb nem hivatkozhat jogi értelemben hibás teljesítésre. Különös jelentősége van a megkülönböztetésnek a használt dolgok esetében. Ilyen dolgok adásvétele esetén a hibás teljesítés szempontjából mindig az a kiindulópont, hogy a vevő a használat ismeretében vette meg a dolgot, ezért számítania kell arra, hogy az áruban a természetes elhasználódásból származó hibák lehetnek. Mindazon „hibák” tehát, amelyek a használat következményei a vevő terhére esnek, mivel azokra számítania kellett, ennek ismeretében kötött szerződést. Éppen ezért a használt dolgok vétele esetén másfelől alacsonyabb a vételár is. A hibás teljesítés – jogi értelemben – csak akkor állapítható meg, ha a hiba független a használattól, illetőleg az elhasználódás számítható mértékét jelentősen túllépi” (Bírósági Döntések Tára (II. évfolyam) 2001/12/192. számú jogeset, hasonlóan Bírósági Határozatok

1995/2/92., 1984/12/490. számú jogesetek). Valamely „hiba” megjelenésére a jogosultnak nemcsak használt dolgok, hanem adott esetben új termékek vétele esetén is számítania kell. Ez az eset, ha akciós, „kishibás”, értékcsökkent termékeket vásárol, vagy a szerződéses megállapodás osztályos termékekre (II. osztályú, III. osztályú vagy osztályon aluli) szól, természetesen alacsonyabb áron. Nagyobb mennyiségű termék vételekor a felek gyakran meghatározzák a szerződésben azt a százalékos mennyiséget, amely II. vagy III. osztályú minőségű, vagy a szakmai szokásokból következik a hibás egyedek százalékos aránya (például leszállított napos baromfi állományban a kelésgyenge egyedek százalékos aránya), ilyenkor hibás teljesítésről nincs szó.

A kötelezett ilyen esetekben is bizonyíthatja, hogy a jogosult – bár a szerződéskötés időpontjában a dolog konkrét hibáját nem ismerte és azt nem is kellett ismernie – a szerződéskötés körülményeiből, a szerződés tartalmából a teljesítéskori hibára mégis ésszerűen számítania lehetett. Arra nézve azonban, hogy a jogosult a megállapodás létrejöttékor – vagyis a szerződéskötéskor – már tudott a dolog köznapi értelemben vett hibájáról vagy arra a teljesítéskor számítania kellett, és hibás teljesítés ezért nem történt, a bizonyítási teher – a főszabálytól eltérően – minden esetben a kötelezettet terheli.

II. A bizonyítási teherrel illetően a főszabálytól eltérő szabályozás érvényesül az ingó dolgokra (fogyasztási cikkekre) vonatkozó fogyasztói szerződések körében. A Ptk. módosított 305/A. § /2/ bekezdése alapján a vélelem ebben a körben a hibás teljesítés mellett szól. Ha ugyanis a hiba hat hónapon belül megjelenik, akkor nem a jogosult fogyasztónak kell bebizonyítania, hogy a hiba oka a teljesítés időpontjában a dologban már megvolt, hanem a kötelezettnek kell bebizonyítania, hogy a hiba oka a teljesítés időpontja után keletkezett. A bizonyítási teher megfordítása a jóállással azonos jogi helyzetet teremt (Ptk. 248. § /1/ bekezdés), ami ténylegesen azt jelenti, hogy a fogyasztói szerződésekben a fogyasztó minden ingó dologra, termékre hat hónapos időtartamra lényegében a kötelező jóállás kedvezményezettjének jogállásába kerül.

A Ptk. módosított 685. § e./ pontja szerint fogyasztói szerződés: az a szerződés, amely fogyasztó – azaz a gazdasági vagy szakmai tevékenység körén kívül eső célból szerződést kötő személy – és olyan személy között jön létre, aki (amely) a szerződést gazdasági vagy szakmai tevékenysége körében köti; a törvény jóállásra és kellékszavatosságra vonatkozó szabályai alkalmazásában azonban az a

szerződés minősül fogyasztói szerződésnek, amelynek tárgya ingó dolog (fogyasztási cikk) – a törvényben írt kivételekkel. A hibás teljesítés szempontjából valójában fogyasztói adásvétel az ingó dolgokra (fogyasztási cikkekre) létrejött fogyasztói adásvételi, továbbá szállítási, mezőgazdasági termékértékesítési és vállalkozási szerződés is.

A jótállással való jogi hasonlóságból következik, hogy a fordított bizonyítási teher csak akkor érvényesül, ha a hat hónapon belül felismert hibát a fogyasztó a hat hónapos határidőn belül egyúttal a kötelezettel közli, kifogását e határidőn belül bejelenti.

Másfelől a bizonyítási teher megfordítása a hibás teljesítés tényét illetően nemcsak a szavatossági jogkövetkezményekre hat ki, hanem irányadó – fogyasztói szerződés esetén – a hibás teljesítéssel okozott kártérítés körében is. Nyilvánvaló ellentmondás lenne és elképzelhetetlen ugyanis, hogy ugyanazon hibás dolog tekintetében a szavatossági jogkövetkezmények szempontjából a kötelezettet terheli a bizonyítás a hibás teljesítés hiányára nézve, ugyanakkor a hibás dolog által okozott kár megtérítése szempontjából a fogyasztónak kellene bizonyítania a hibás teljesítés tényét. Ez olyan – feloldhatatlan – eredményt is hozhatna, hogy ugyanazon hibás dolog tekintetében a szavatosság szempontjából a hibás teljesítés tényét, a kártérítés szempontjából pedig annak hiányát kellene egyidejűleg megállapítani.

A törvényszöveg szerint a hibás teljesítés vélelme nem érvényesül, ha e vélelem a dolog természetével – vagyis a hat hónapnál rövidebb természetes élettartamával, avulásával, a szakmailag várható eltarthatóságával, használhatóságával – vagy a hiba jellegével összeegyeztethetetlen (például gyorsan romló dolgok).

A bizonyítási teher kiemelt anyagi jogi jelentőséget kap a hibás teljesítés jogkövetkezményei között a szavatosság és a jótállás megkülönböztetésében is. A jótállás a kötelezetre nézve azért szigorúbb helytállás, mert a hibás teljesítés ténye tekintetében a bizonyítási teher a főszabályhoz képest fordított: a kötelezett csak akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett (Ptk. 248. § /1/ bekezdés). A törvénymódosítás folytán a jótállás alapulhat jogszabályon (kötelező jótállás), továbbá szerződésen, illetve – új fordulatként – a szolgáltatásra vonatkozó reklámban foglalt feltételeken, vagyis egyoldalú jognyilatkozaton is (önkéntes jótállás). A jótállás alapján érvényesíthető jogok főszabályként megegyeznek a szavatossági jogokkal (Ptk. 248. § /5/ bekezdés), e jogokat a kötelező jótállásról szóló rendeletek (az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó

151/2003. (IX. 22.) Korm. rendelet, hatályon kívül helyezte a 117/1991. (IX. 10.) Korm. rendeletet; a lakásépítéssel kapcsolatos kötelező jótállásról szóló 181/2003. (XI. 5.) Korm. rendelet, hatályon kívül helyezte az 53/1987. (X. 24.) MT. rendeletet) egészítik ki, illetve pontosítják. Az új jogszabályok vonása, hogy a jótállási jogokat a fogyasztói jogviszonyban a fogyasztási cikk mindenkor tulajdonosa érvényesítheti a forgalmazóval szemben, és a törvény is fogyasztói szerződés esetében határozza meg a jótállási nyilatkozat kötelező tartalmi kellékeit (Ptk. 248. § /3/ bekezdés).

A jótállás körében is irányadó, hogy a bizonyítási teher megfordításából eredő szigorúbb felelősség nemcsak a szavatossági jogokra, hanem – a hibás teljesítés tényét illetően – a kártérítésre is kihat: mivel a bizonyítási teher megfordítása általában a hibás teljesítés tényére vonatkozik, nem állhat elő olyan helyzet, hogy a jótállási jogok szempontjából történt hibás teljesítés, az okozott kár szempontjából viszont a jogosult azt nem tudja bizonyítani.

A bizonyítás szempontjából lényeges, hogy a fogyasztói szerződés keretében érvényesített szavatossági és jótállási igények intézéséről külön jogszabály – a 49/2003. (VII. 30.) GKM. rendelet – nyújt részletes szabályokat. E rendelet 6. §-a a szakértői vizsgálatról szól, az /1/ bekezdés szerint: „Ha a hiba ténye, jellege, illetve a vásárlást követő hat hónapon túl érvényesített szavatossági igény esetén a hiba keletkezésének időpontja megállapításához különleges szakértelem szükséges, a fogyasztó a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőségtől szakvéleményt kérhet. Erről a lehetőségről a forgalmazó köteles a fogyasztót tájékoztatni”.

A jogszabály szövegezése a Ptk. törvényi rendelkezéseivel ellentétesen nem értelmezhető, ezért szükséges kiemelni: jótállási igény érvényesítése esetén a szakvélemény beszerzése minden esetben a forgalmazót terheli, szavatosság esetén pedig a hat hónapon belül érvényesített igény esetén a szakvéleményt szintén a forgalmazónak kell beszereznie. A fogyasztót csak akkor terheli a szakértői bizonyítás, ha hat hónapon túl szavatossági igényt érvényesít. A bírósági eljárásban pedig a szakértői bizonyítás iránti kérelem és a szakértői díj előlegezése a bizonyítási teher szabályai szerint alakul:

- a szakértői bizonyítás főszabályként a jogosultra hárul;
- fogyasztói szerződések körében a hat hónapon belüli szavatossági igény, továbbá általában a jótállási igények esetén azonban a kötelezettet terheli.

III. A Ptk. módosításáról szóló rendelkezések a szavatossági jogok gyakorlására rendelkezésre álló határidők rendszerét a fogyasztói szerződések tekintetében érintik:

- a szavatossági határidő fogyasztói szerződés esetén két év, amely határidő elévüléssel természetű;
- a két évi szavatossági határidőre vonatkoznak ezért az elévülés nyugvására és félbeszakadására vonatkozó általános szabályok;
- az elévülés nyugvása, félbeszakadása ez esetben is végső, jogvesztő határidőn belül történhet.

A Ptk. módosított 308. § /4/ bekezdése nem ad megfelelő eligazítást arra nézve, milyen időtartamú a szavatossági elévülési idő, ha a dolog használhatóságának legkisebb időtartamát hatósági előírás vagy kötelező műszaki előírás határozza meg (kötelező alkalmassági idő), és ez hat hónapnál rövidebb. A jogszabályhely logikai értelmezése azonban arra az eredményre vezet, hogy a két évnél rövidebb igényérvényesítési határidő ez esetben a fogyasztói szerződések körében is irányadó. A törvény ugyanis csak a két éves igényérvényesítési határidőnél rövidebb elévülési határidőt megállapító kikötést minősíti semmisnek, a hatósági előírás vagy kötelező műszaki előírás pedig nem vonható a szerződési kikötés fogalmi körébe. Tartalmi szempontból pedig hatósági előírás vagy más kötelező műszaki előírás akkor határoz meg hat hónapnál rövidebb kötelező alkalmassági időt, ha az adott termékek természetes élettartama, avulása, elhasználódása hat hónapnál rövidebb (például gyorsan romló élelmiszerek, vegyi termékek stb.). Az ilyen termékek hibás teljesítése két évnél, de hat hónapnál is lényegesen rövidebb időtartam alatt jelenhet meg, e rövid időszakon belül vizsgálható, ellenőrizhető, bizonyítható. Éppen ezért utal a Ptk. 305/A. § /2/ bekezdése – a fordított bizonyítási teher alóli kivételként – az olyan dolgokra (termékekre), amelyek esetén a hibás teljesítés vélelme a dolog természetével vagy a hiba jellegével összeegyeztethetetlen. Ezt a rendelkezést a Ptk. 308. § /4/ bekezdése szempontjából sem lehet figyelmen kívül hagyni.

Nem tartalmaz határozott rendelkezést a Ptk. 308/A. §-a arra nézve sem, hogy fogyasztói szerződés esetén milyen időtartamú a jogvesztő szavatossági határidő. A Ptk. 308/A. § /2/ bekezdése azt rögzíti, hogy fogyasztói szerződésben az /1/ bekezdésben megállapított három éves határidőnél rövidebb határidő kikötése semmis; az /1/ bekezdés szerinti három évi jogvesztő határidő azonban tartós használatra rendelt dolgokra vonatkozik.

Értelmezéssel megállapítható, a szavatossági elévülési határidőhöz – fogyasztói szerződések körében is – a törvény jogvesztő, végső határidőt ír elő. A két éves elévülési határidőnél rövidebb, vagy azzal egyező tartamú jogvesztő határidő azonban fogalmilag kizárható, mivel a jogvesztő határidő az elévülés nyugvásának (félbeszakadásának) végső határideje. A jogalkotó feltehető akarata az lehetett, hogy fogyasztói szerződés esetén – az egyébként csak tartós használatra rendelt dolgokra vonatkozó – három év általános jogvesztő határidőként szerepeljen. Ez azt jelenti, hogy a fogyasztói szerződéseknél – függetlenül attól, hogy a szolgáltatás tárgya tartós használatra rendelt dolog vagy sem – a fogyasztó a két éves elévülési határidőn belül érvényesítheti a szavatossági jogait, az elévülés nyugvása esetén pedig a menthető ok megszűnésétől számított további egy évig, legfeljebb azonban a teljesítéstől számított három éves jogvesztő határidő alatt. Az elévülés nyugvása tehát csak a két éves elévülési határidő letelte után, a három éves jogvesztő határidőig terjedhet.